

Verdeeld AfD komt met stevig rechts programma

[Achtergrond](#) - 15 maart 2017 - Auteur: Marja Verburg

Een concept-programma voor de verkiezingen van september heeft de AfD al. Maar wie de lijsttrekker moet worden, daarover is het partijbestuur het nog niet eens. De AfD probeert eenheid uit te stralen, maar is intern verdeeld. In de peilingen verliezen de rechts-populisten stemmen.

Criminele buitenlanders het land uit, ook als ze daardoor statenloos worden. Een algemeen hoofddoekverbod in de publieke sector. Grenzen sluiten om ongecontroleerde massa-immigratie tegen te gaan en zorgen dat 200.000 mensen per jaar meer uit Duitsland vertrekken dan er binnenkomen ("Minuszuwanderung"). Dat zijn punten uit het [concept-verkiezingsprogramma](#) van de AfD.

Het programma bevat ook standpunten die je bij de SPD zou verwachten, zoals het verbeteren van de positie van uitzendkrachten en van werklozen. Pensioenen moeten na een vast aantal dienstjaren worden uitgekeerd, onafhankelijk van leeftijd. Daarnaast wil de partij het "herstel van de democratie in Duitsland" met de invoering van referenda naar Zwitsers voorbeeld - om te beginnen een over de afschaffing van de euro en de herinvoering van de D-Mark.

Online-peiling onder de leden

Het concept-programma dat de AfD vorige week presenteerde, is typisch voor de partij, schrijft de [Tagesspiegel](#): "Liberalen, nationaal-conservatieven, teleurgestelde kiezers: voor alle aanhangers zit er wat bij." Het telt 66 pagina's en het partijcongres moet het op 22 en 23 april in Keulen vaststellen.

De AfD begon in 2013 als anti-europartij. Na een richtingenstrijd schoof ze in 2015 op naar rechts en werd steeds meer een anti-islampartij. De AfD is de afgelopen jaren in 10 van de 16 [deelstaatparlementen](#) gekozen en komt volgens de peilingen in september met rond de 9 procent voor het eerst in de Bondsdag

Een deel van de programmapunten is afkomstig uit een online-peiling onder de leden. Daaraan deed bijna een derde van de ruim 23.000 leden mee. Van hen was

bijvoorbeeld 99 procent voor een verbod op gezichtsbedekkende sluiers. Dat punt staat nu in het programma, net als een verbod op minaretten en op de muezzin, de oproep tot het islamitische gebed. Verder is de AfD niet overtuigd van het gevaar van klimaatverandering. De partij wil de sluiting van de Duitse kerncentrales terugdraaien, de wet voor duurzame energie EEG afschaffen en het klimaatverdrag van Parijs en het Duitse Klimaschutzplan 2050 opzeggen.

Lijsttrekkers

Op hetzelfde congres waarop het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld, moeten de leden ook bepalen wie de lijsttrekker wordt voor de verkiezingen op 24 september. De leden willen een team van meerdere lijsttrekkers, blijkt uit de online-peiling. In Duitsland is dat niet ongebruikelijk: Bündnis 90/Die Grünen en Die Linke hebben ook twee lijsttrekkers, Die Linke had er vier jaar geleden zelfs [acht](#). Ook een deel van het AfD-partijbestuur wil een team van lijsttrekkers, zodat de verschillende vleugels binnen de partij vertegenwoordigd zijn.

De AfD-leden willen een team van meerdere lijsttrekkers

Binnen de AfD is al langer een machtsstrijd gaande tussen rechtse en de [extreem-rechtse vleugel](#) van de partij. Die strijd lijkt zich naarmate de verkiezingsdatum nadert verder toe te spitsen. Tot de extreem-rechtse vleugel van de AfD horen onder meer Alexander Gauland, lid van het partijbestuur, en Björn Höcke, partij- en fractievoorzitter in Thüringen. Zij willen graag meer invloed in de AfD. Vooral partijvoorzitter Frauke Petry probeert dat tegen te gaan. Zij zou bijvoorbeeld het liefst alleen lijsttrekker worden. Maar dat wil collega-voorzitter Jörg Meuthen niet. Petry's [eigenmachtige optreden bij eerdere conflicten](#) is hem al langer een doorn in het oog. Hij wil Gauland als mede-lijsttrekker naast Petry, en daar het liefst nog twee West-Duitse kandidaten naast, want Petry en Gauland vertegenwoordigen allebei een Oost-Duitse deelstaat.

Toespraak Höcke

De strijd binnen het bestuur werd ook zichtbaar toen in januari in Duitsland hevig verontwaardigd werd gereageerd op een toespraak die Höcke in Dresden hield. Hij wekte daarin overduidelijk associaties met het nationaal-socialisme. Hij noemde het Holocaustmonument in Berlijn een *Denkmal der Schande* en hekelde het Duitse herinneringsbeleid. Duitsland heeft nog steeds de mentaliteit van een overwonnen land, aldus Höcke, maar moet juist weer trots worden op zijn geschiedenis en niet steeds de gebeurtenissen van de Tweede Wereldoorlog benadrukken. Dat Duitsland zich op de “positieve, identiteitsvormende aspecten van de Duitse geschiedenis” moet richten en zich niet moet beperken tot de nazitijd staat overigens ook in het concept-verkiezingsprogramma van de AfD.

De AfD wil dat Duitsland zich richt op de “positieve, identiteitsvormende aspecten van de Duitse geschiedenis”

Petry wilde Höcke na zijn toespraak in Dresden uit de partij zetten. Zij maakte zich zorgen over de stemmen die de toespraak de partij kon kosten. Andere bestuursleden, zoals Gauland, vonden niet dat Höcke de partij moest verlaten. Uiteindelijk stemden vijf van de negen bestuursleden ervoor om Höcke uit de partij te zetten. Maar de AfD is de procedure nog niet begonnen, meldde [Spiegel Online](#) deze week. Bovendien duurt zo’n procedure maanden en dan nog is de kans klein dat Höcke weg moet. De partij doet in ieder geval sindsdien haar best eenheid uit te stralen. Want de AfD verliest inderdaad in de peilingen.

Verlies in de peilingen

Stond de AfD wekenlang op rond de 12 procent van de stemmen in de peilingen, sinds eind januari zakt ze. Bij een [aantal grote peilbureaus](#) staat ze nu op rond de 9 procent. Dat heeft niet alleen met Höcke en interne ruzies te maken. Ook door de komst van SPD-lijsttrekker Martin Schulz eind januari en de [ongekende opmars](#) waaraan de sociaal-democraten sindsdien bezig zijn, verliest de AfD aandacht en stemmen.

Schulz weet voormalige SPD-kiezers, die zich uit onvrede over het hervormingsbeleid uit de jaren 2000 van de partij hadden afgekeerd, terug te winnen. Een deel van die ontevreden kiezers zat bij de AfD. Daarnaast gaat de verkiezingsstrijd sinds Schulz op het toneel verscheen ineens over onderwerpen als arbeidsmarktbeleid, zorg en onderwijs. Duitse media en partijen, die sinds de opkomst van de AfD [onzeker zochten](#) naar manieren om met het rechts-populisme om te gaan, lijken daar voorlopig graag gebruik van te maken.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/20525/verdeeld-afd-komt-met-stevig-rechts-programma>